

Nógrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Salgótarjáni Katasztrófavédelmi Kirendeltség

Kirendeltség-vezető

H-3100 Salgótarján, Szent Flórián tér 1.

Tel: (36-32) 411-400 Fax: (36-32) 411-400 e-mail:

salgotarjankk.tit@katved.gov.hu

Készüljünk a télre

A téli szélsőséges időjárás számos olyan veszélytényezőt hordoz magában, amelyek időszakosan, sőt helyenként tartósan is megnehezítik, esetleg ellehetetlenítik a normális életfeltételeket.

A téli szélsőséges időjárási veszélyhelyzetek és következményeik:

- Havazás, hótorlaszok, a hónyomás miatt bekövetkező épületkárok, közlekedési és közellátási nehézségek.
- Fokozott balesetveszély (jegesedés, ónos eső, köd, páralecsapódás); komoly károk az ültetvényekben, erdőkben, légvezetékben.
- Hó és szélviharok miatti épületkárok, közműkárosodások, hírközlési és közlekedési nehézségek.
- Gyors időjárás változások (felmelegedés, lehülés) szélsőséges csapadékok következtében, árvizek, belvizek, közlekedési és vízkár elhárítási problémák, helyi vízkárok.
- Kihülések közterületen, saját lakásban.

A veszélyeztetettség

A fentieknek az ország egyes települései fekvésük, az útviszonyok és a vízrajzi hálózat jellegzetességei miatt különösen kitéttek.

Ezeket a Katasztrófavédelem Kirendeltségei részletesen felmérték, és minden év őszén egyeztetik az érintett önkormányzatokkal, közszolgáltatókkal és gazdálkodókkal, a veszély elhárításáért felelős rendvédelmi és állami szervekkel, szervezetekkel a teendőket

Mit tehetünk a problémák enyhítésére, feloldására?

Első és legfontosabb teendő, hogy kapcsolatot tudjunk teremteni a külvilággal.

Ismerjük azokat a befogadó helyeket, ahol az átmenetileg hajléktalanná váltakat el tudjuk helyezni, képesek vagyunk megszervezni pihentetésüket és ellátásukat.

Tudjunk segítséget nyújtani az úton rekedtek kimentéséhez (ha kell speciális katonai járművek igénybevételevel is), a sérült közművek helyreállításához.

Kísérjük figyelemmel azokat a közelben lakókat akiről tudjuk, hogy veszélyeztetettek a kihülés miatt (egyedülállóak, betegek, idősek, rossz körülmények között élnek stb.)

Legfontosabb azonban a közvetlen életveszély elhárítása.

Ismernünk kell azokat, akik megfelelő eszközökkel, gépekkel rendelkeznek ahhoz, hogy lakóhelyükön (munkahelyükön) az azonnali önvédelmi intézkedéseket végrehajtsák és megkezdjék az önmentést.

Ezek mindenekelőtt:

- ◆ a sérült vezetékek elzárása, kiiktatása,

- ◆ a kidőlt fák feldarabolása, eltávolítása;
- ◆ hótörlesztések eltakarítása;
- ◆ életveszélyes romok megtámasztása, lebontása;
- ◆ átereszek kitakarítása;
- ◆ jégmentesítés;
- ◆ elsősegélynyújtás;
- ◆ szükségellátás;
- ◆ és nem utolsósorban a helyi önvédelem megszervezése, irányítása.

Mit tehet az állampolgár?

Mérlegelje lakhelye adottságait és gondoskodjon családjáéért biztonságáról!

Ennek érdekében:

- ◆ rendelkezzen legalább néhány napra elegendő fűtőanyaggal, élelmiszerrel, gyógyszerrel és ivóvízzel;
- ◆ gondoljon az áram, gáz kimaradásra, az alternatív fűtési, melegedési lehetőségekre;
- ◆ időben jelezze, ha különleges egészségügyi ellátási igénye van, vagy lesz (pl. vesekezelés, szülés előtt álló nő, veszélyeztetett terhes, stb.);
- ◆ ne induljon útnak, ha bizonytalanok az útviszonyok.

Ha mégis el kell indulnia:

- ellenőrizze a jármű műszaki megbízhatóságát (*kipörgés gátló, megfelelő minőségű téli gumi*), az önmentéshez szükséges eszközök meglétét (*lapát, hólánc, meleg ruházat, takaró, forró tea, kávé, vontatókötél, elakadásjelző, gyógyszer, némi élelem stb.*);
- folyamatosan tájékozódjon az útviszonyokról, hallgassa a helyi rádiókat;
- vigyen magával feltöltött mobiltelefont és a segélykérő telefonszámok jegyzékét.

"JEGES" JÓTANÁCSOK

Szinte nem múlik el tél, úgy hogy ne értesülnénk olyan tragédiáról, amelyet a kellően még nem megvastagodott álló-és folyóvizek jégtakarójának beszakadása okozott.

Mivel a mentésbe bevonható tűzoltó erők és eszközök helyszínre történő kiérkezése (amely a távolság miatt sokszor 15-20 percet is igénybe vehet) jelentős, ezért az alábbiakban néhány követendő (megfontolandó) jó tanáccsal szeretnénk segítséget nyújtani a korcsolyázás, csúszkálás és jégen tartózkodás helyének kiválasztásához.

Befagyott állóvíz esetén:

- ◆ A part közelében a jég rendszerint vékonyabb, néha üreges, ezért könnyebben törik.
- ◆ Beszűküléseknél áramlatok gyöngíthetik a jeget, (ugyanaz vonatkozik állóvizeknél a mellékfolyók torkolatára is).
- ◆ Meleg források különösen veszélyesek, mert nem mindig hoznak létre jégmentes helyeket, hanem elvékonyítják a jeget, ami nem látható.
- ◆ Sűrű hótakaró alatt a jég vékonyabb mint hómentes helyeken.

Befagyott folyóvizek esetén:

- ◆ Különösen vékony jég és jéggel nem fedett részek a "sodorvonal"-ban található.
- ◆ Folyókanyarok külső oldalán is vékony jégréteggel kell számolni.
- ◆ Sebes folyású, vagy kötömbökkel telített szakaszon a jég szintén lényegesen vékonyabb.

Mindkét esetben fontos tanács:

- ◆ Olvadáskor a jégtakaró teherbíró képessége akkor is erősen csökken, ha vastagsága változatlanul fennáll.

- ◆ Jégen történő haladáskor nyugodtan és egyenletesen lépkedjünk, ha elesünk, az fokozza a jég beszakadásának veszélyét.
- ◆ Több személy esetén pihenéskor is tartsuk be a szükséges távolságot.
- ◆ Jégen történő haladáskor síbottal, vagy bottal állandóan ellenőrizzük az előttünk levő jég vastagságát és szilárdságát.

A jég beszakadása esetén követendő magatartás

A jég beszakadását rendszerint már előre jelzi a ropogás, a recsegés és a jég felületének süllyedése: ekkor még a beszakadás esetleg elkerülhető.

Teendők:

Azonnal feküdjünk hasra a jégen (nagy fekvési felület), lehetőleg arccal a part felé. Lassú, nyugodt mozdulatokkal (mindig a lehető legnagyobb felfekvés felületen) kússzunk a part felé. Ha a jég a fenti előjelek nélkül beszakad, vagy túlságosan későn reagálunk és beszakadt alattunk, a teendők a következők:

- ◆ Azonnal tárjuk szét karjainkat és vetődünk előre.
- ◆ Minden eszközzel gátoljuk meg, hogy a jégfelület alá csússzunk vagy lemerüljünk a vízbe.

Ha mégis a jégfelület alá kerülünk:

- ◆ tartsuk nyitva szemünket, és nézzünk felfelé;
- ◆ ha a jég hóval fedett, a közelben levő jégtörés helyét a beeső fénysugár alapján még fel lehet ismerni és el lehet érni;
- ◆ ha a jeget nem fedi hó, a víz és a jég egyforma fénytörése miatt a jég beszakadásának helye csak igen nehezen ismerhető fel, folyóvíz esetén az áramlás miatt e helyet akkor sem lehet már elérni, ha tudjuk, hol van, így a túlélés esélye ilyenkor igen csekély;
- ◆ próbáljuk meg a felsőtestünkkel újból a jégfelület fölé jutni (lehetőleg arccal a part felé), végezzünk lábainkkal lökészerű úszó mozdulatokat, a karjainkkal és súlyáthelyezéssel segítsük a lábunkat;
- ◆ amennyiben így nem sikerül a jég fölé jutni, próbáljunk meg a jég beszakadásának helyével szembeni oldalon egyik lábunkkal a jég felületére jutni és azután a kezünkre és lábunkra támaszkodva testünket oldalt a jégfelületre tolni; a jég beszakadásának formájától és nagyságától függően e módszer hanyatt fekvéskor is alkalmazható.
- ◆ ha a jég újból és újból beszakad, vágjunk magunknak utat a part felé, addig, míg ki nem jutunk a partra, vagy teherbíró jégfelülethez nem érünk;
- ◆ a víz hőmérséklete a jégfelület alatt 0-4 C, vagyis már 20-30 másodperc után hidegsokk következhet be (vérkeringési zavarok, sőt a szív működés leállása).

Mások bajba kerülése esetén a következő módon nyújthatunk segítséget

- ◆ Ne egyenes tartásban, hanem hason csúszva közelítsük meg a jég közé került személyt (ellenkező esetben mi is veszélybe kerülhetünk, mert beszakadhat alattunk a jég).
- ◆ Ne közelítsük meg egészen a jég beszakadásának helyét (a jég törékeny).
- ◆ Az utolsó szakaszt hidaljuk át segédeszközökkel (hosszú ággal, bottal, kötéllel, nadrágszíjjal - esetleg többet összekötve - vagy ruhadarabokkal). Vigyázat: ne húzzuk ki a szerencsétlenül jártat a ruhája ujjánál fogva, mert a varrásoknál könnyen elszakadhat!
- ◆ Ha több segítőtárs van a helyszínen alkossunk láncot, úgy, hogy mindenki hason fekvéskor az előtte levő lábát fogja. Ezáltal az elől levő személyt mentőakciója során a többiek hatékonyan támogatják.
- ◆ Az odanyújtott segédeszközökkel húzzuk ki a szerencsétlenül jártat a jégre, majd a beszakadás helyétől a partra.
- ◆ Ha a szerencsétlenül járt már a jég alá került, a mentési kísérletet már csak felkészült szakemberek tudják végrehajtani, így szükséges a tűzoltóság 105-ös segélyhívó számon történő mielőbbi értesítése.